

25/11 - 69

M

H A L I K K O, M U N T O L A,
I S O R I I H E N M Ä K I

Kaivauskertomus 1969.

Anja Sarvas.

Halikon Muntolan Isoriihenmäen viikinkiaikaisen polttokenttäkalmiston kaivauskertomus. Kaivaus suoritettiin heinäkuussa 1969. Kertomukseen liittyy 14 karttaa, valokuvat 34717-34724 sekä löydökset KM 17910:1-582.

Paikalta on aikaisemmin löydetty seuraavat esineet: KM 13790 (keihäänkärki ja kilvenkupura) sekä mahdollisesti hevosenkenkäsolki Turku 8095 (puolikas) ¹⁾, KM 17796 (rannerengas), joka saatiin KM:n kokoelmiin Muntolan talosta vuonna 1968 kaivausten yhteydessä sekä kaivauslöydökset vuodelta 1968 KM 17705:1-575.

Allekirjoittanut jatkoi heinäkuussa 1969 Suomen Kulttuurirahaston Varsinais-Suomen rahaston myöntämin varoin Halikon Muntolan Isoriihenmäen viikinkiaikaisen polttokenttäkalmiston kaivamista, joka oli aloitettu heinäkuussa 1968 lehtori Aino Nummilan myöntämin varoin ²⁾.

Kaivaus aloitettiin paaluttamalla vuonna 1968 kaivetun alueen reunoihin ruudut N 13-23, S-T 17-23 sekä sen jälkeen ruudut N-S 24-34, jotka jatkuvat suoraan aikaisemmin kaivetun alueen eteläpuolelle. Kiintopisteeksi valittiin sama maakivi

1). Ks. Anna-Kerttu Koskimiehen kertomusta top.arkistossa.

2). Ks. Anja Sarvaan kertomusta top.arkistossa; siitä käy ilmi paikan tarkempi sijainti, omistussuhteet yms.

kuin edellisenä vuonna; kiintopisteen korkeus on 42.56 m ymp ¹⁾.

Kaivausalueelta poistettiin turvekerros, josta löytyi jonkin verran palanutta luuta ja saviastian palasia. Mitään varsinaisia löytöjä ei sen sijaan turpeesta tullut kuten oli asian laita edellisenä vuonna. Maa turpeen ja sitä seuraavan ohuehkon ruokamultakerroksen alla oli koko kaivausalueella kärkeähköä hietaa. Ruuduissa S-T 17-23 oli maata hyvin ohuelti, koska nämä ruudut sijaitsivat juuri kaivausaluetta rajoittavan kallion laidassa (ks. kartat). Koko alue kaivettiin kahdessa lukuunottamatta kaikkia edellä mainittuja ruutuja), osittain kolmessa tasossa, mutta on huomattava, että kyseessä eivät ole mitkään luonnolliset, toisistaan erottuvat kerrokset, vaan että kyseessä on ainoastaan teknillinen suoritus (ks. kartat).

Ensimmäisessä tasossa maa oli kauttaaltaan melko tummaa, samoin suurimmassa osassa toista alueen pohjoiset ruudut) ja löydöt jakaantuivat melko tasaisesti eri puolille aluetta. Huomattava on kuitenkin niiden asteittainen väheneminen kohti alueen eteläpäättä. Mitään selvästi erottuvia kivilatomuksia tai erikoisen tummia kohtia ei ollut havaittavissa koko alueella (ks. kartat) lukuunottamatta ruudun 024 keskivaiheilla ollutta palomaaläiskää, josta löytyi melko runsaasti luuta, keramiikkaa ja rikkoontuneiden pronssiesineiden katkelmia ja siruja (kartta 10).

Eteläpään ruuduissa tuli jo toisessa tasossa esiin raaka hiekka, josta ei enää löytynyt mitään. Kaivausalueen pohjoispään ruuduiss^{a/} raaka maa tuli vastaan kolmannessa ta-

1). Ks. vuoden 1968 kertomusta top.arkistossa; siitä selviää kiintopisteen mittaus.

sossa, jossa tosin esiintyi vielä paikoitellen jonkin verran kiveystä (kartat 12-14).

Kun koko alue (yhteensä 73 m²) oli kaivettu raakaan hiekkaan asti vaakittiin pohjalukemat (ks.kartat) ja sen jälkeen kaivausalue peitettiin. Mielenkiintoisena seikkana lisätäköön vielä, että peittämisen yhteydessä löytyi täytemaasta kivikirveen teräkatkelma KM 17910:582, joka on hyvin kuluneen ja "raappiintuneen" näköinen.

Kalmistosta jäi vielä osa kaivamatta. Kaivamaton alue jatkuu ruuturivin N lounaispuolelle Isoriiehenmäen tasiselle keskustalle, kohti mäellä sijaitsevaa latoa. Tehtyjen kokeiden perusteella voidaan arvioida kalmistosta jääneen kaivamatta vajaan kolmanneksen verran.

Kaivauksella toimi piirtäjäapulaisenani filyo. Maarit Lönnberg. Vapaaehtoista kaivausapua saatiin lehtori Nummilan oppilailta, Halikon Kotiseutuyhdistyksen jäseniltä sekä Muntolan talon omistajilta.

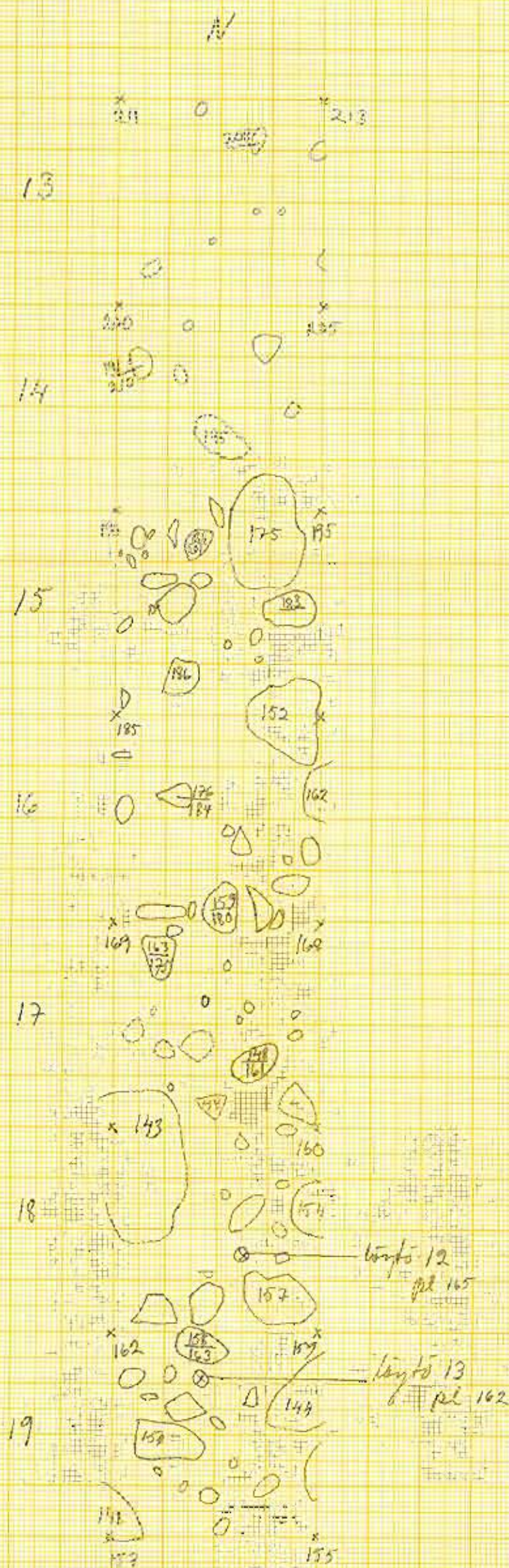
Helsingissä 25.11.1969.

Anja Sarvas

	N	O	P	Q	R	S	T
11	*	*	*	*	*	*	*
12	*	*	*	*	*	*	*
13	*	*	*	*	*	*	*
14	*	*	*	*	*	*	*
15	*	*	*	*	*	*	*
16	*	*	*	*	*	*	*
17	*	*	*	*	*	*	*
18	*	*	*	*	*	*	*
19	*	*	*	*	*	*	*
20	*	*	*	*	*	*	*
21	*	*	*	*	*	*	*
22	*	*	*	*	*	*	*
23	*	*	*	*	*	*	*
24	*	*	*	*	*	*	*
25	*	*	*	*	*	*	*
26	*	*	*	*	*	*	*
27	*	*	*	*	*	*	*
28	*	*	*	*	*	*	*
29	*	*	*	*	*	*	*
30	*	*	*	*	*	*	*
31	*	*	*	*	*	*	*
32	*	*	*	*	*	*	*
33	*	*	*	*	*	*	*
34	*	*	*	*	*	*	*

Mustilla ristillä merkitty alue haivetta v. 1968, punavilla mer-
kitty v. 1969.

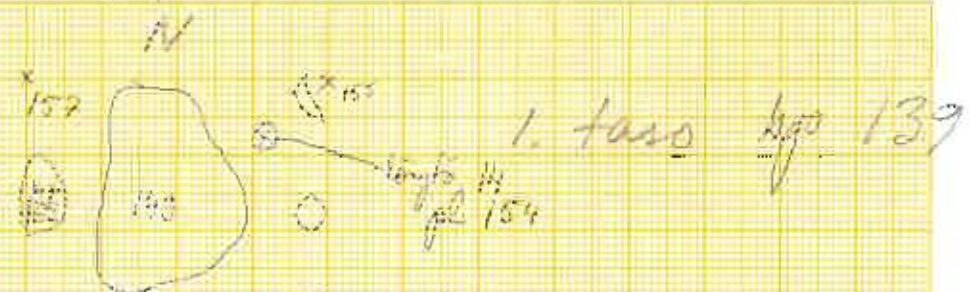
Muntola

Isorihänmäki

1969

1:25

20

21

22

23

24

25

26

27

28

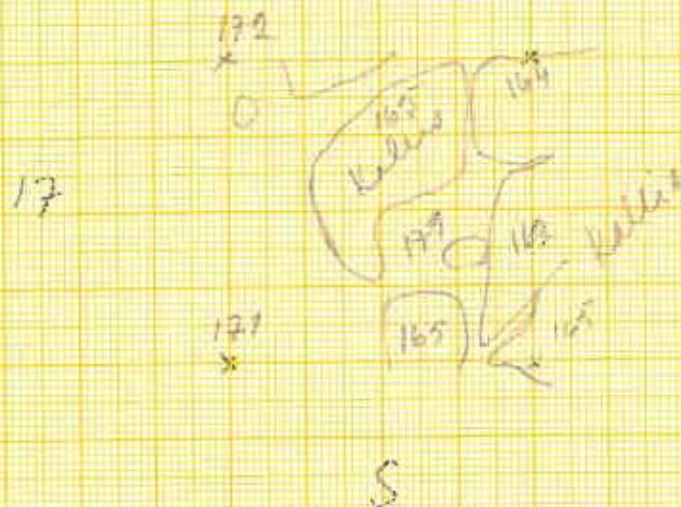

Muntala, Isovirkennäki 1969

7.25 hr. 139

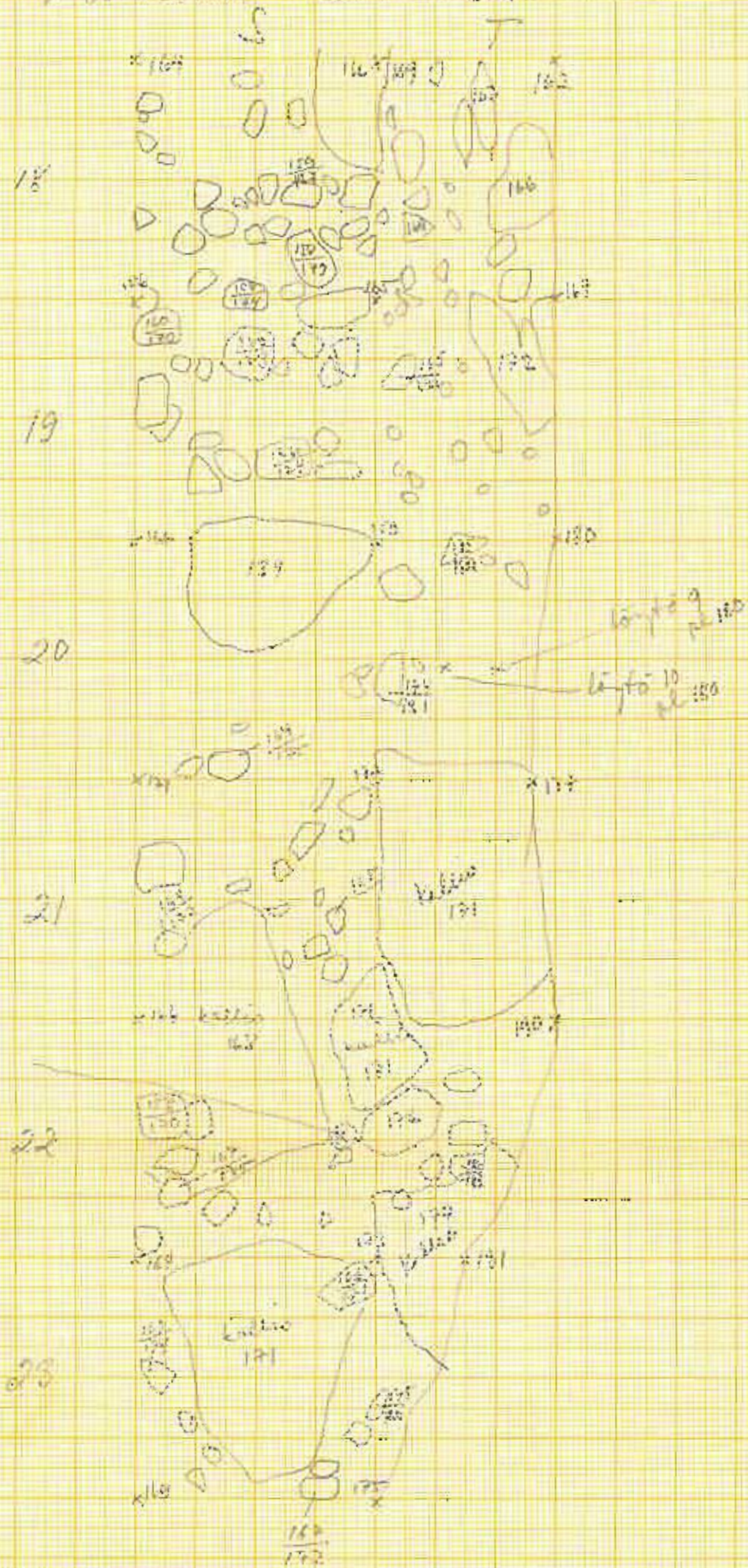
Case 7

Karlsruhe 7/2008

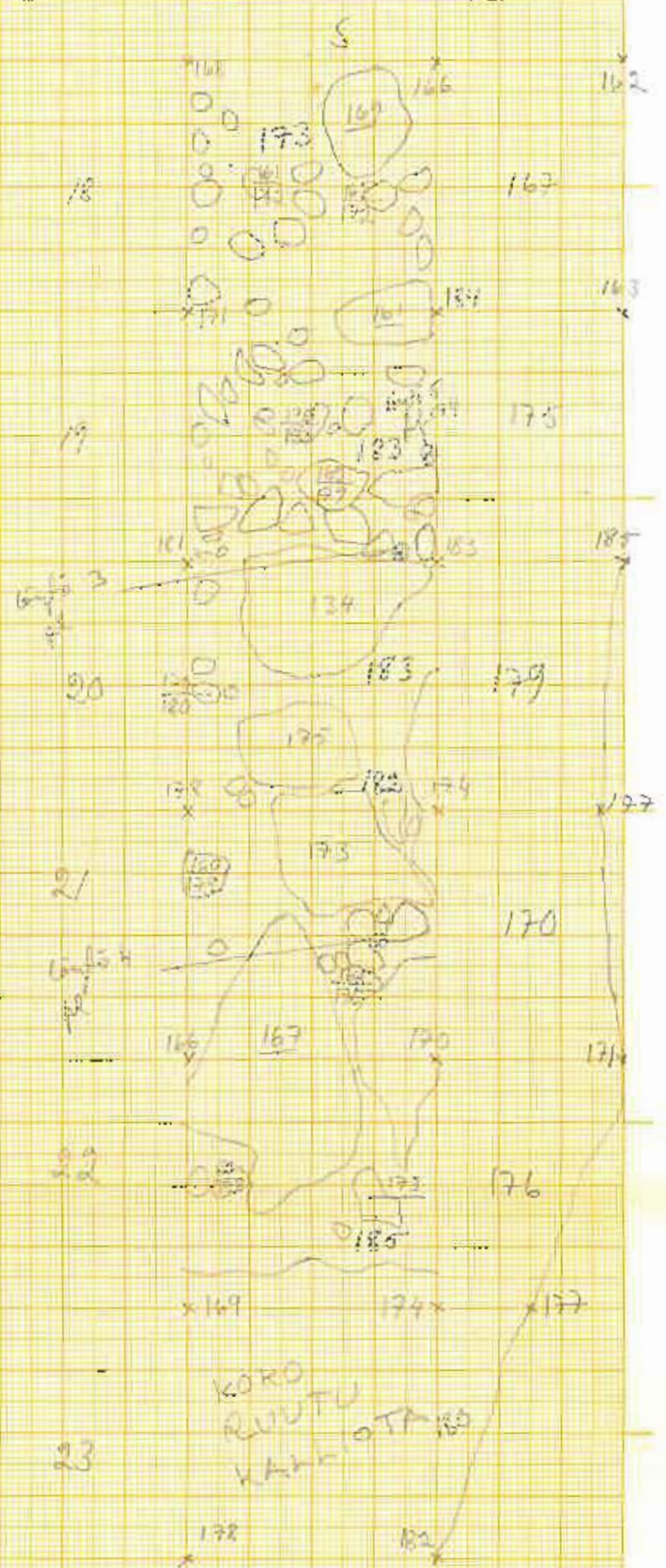

Muntola Imähermäki 1969

Kartta 5.
1:25

1. taso k.p. 139

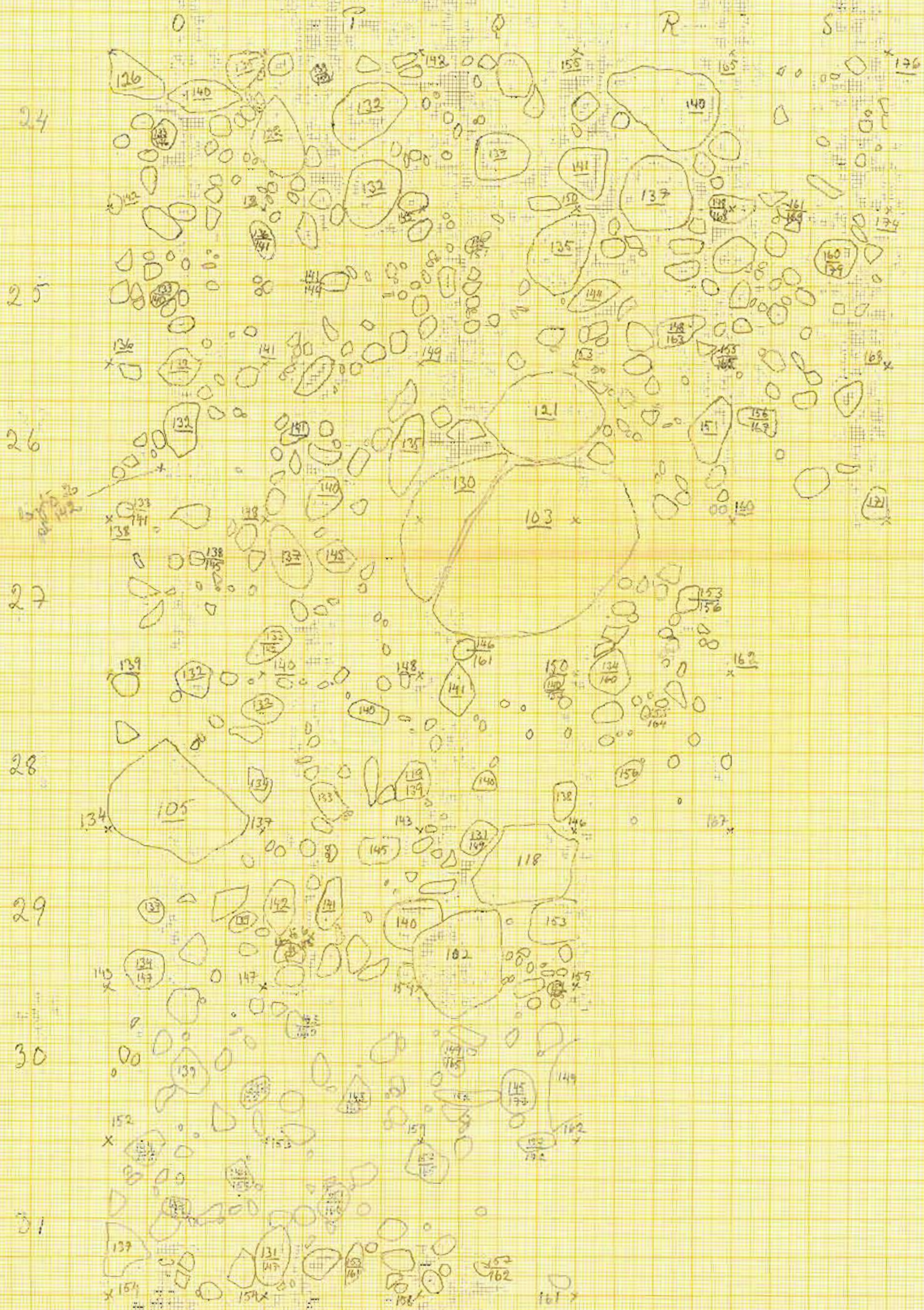
2. taso k.p. 139

Muntola Isorukonmäki 1969

1:25

1 taso

keho 139

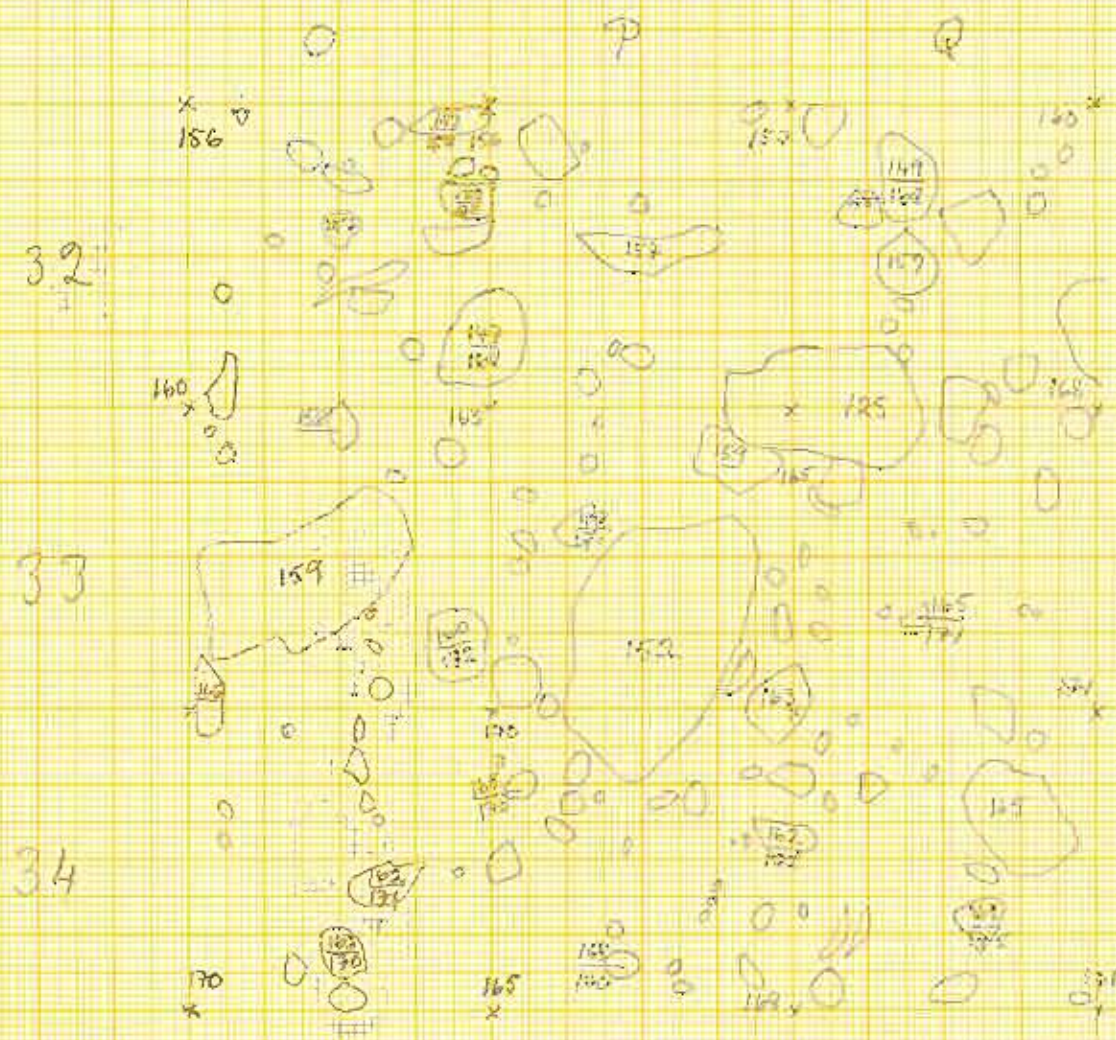

Laitta 7.

Kuntala Isorukonmäki 1969

1:25

I taso kjo 139

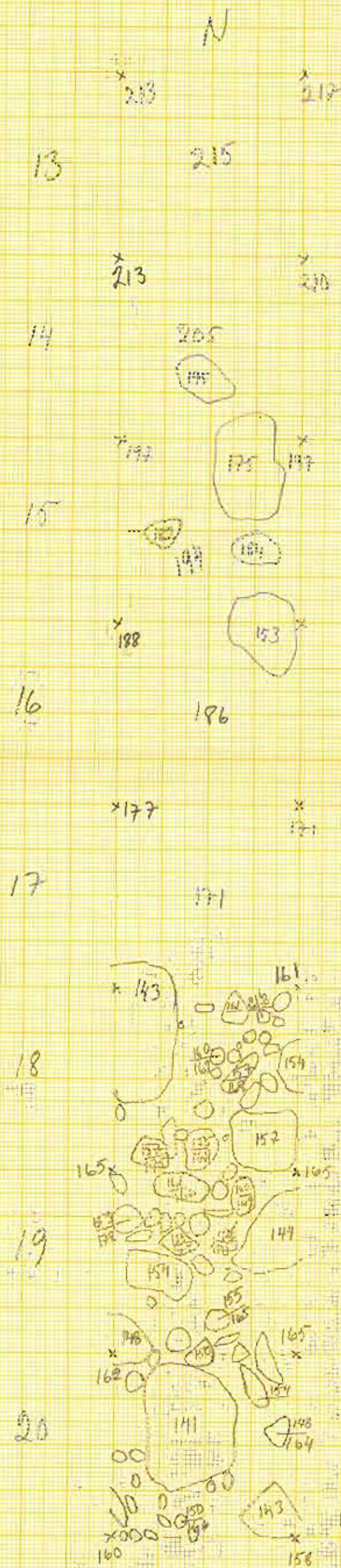

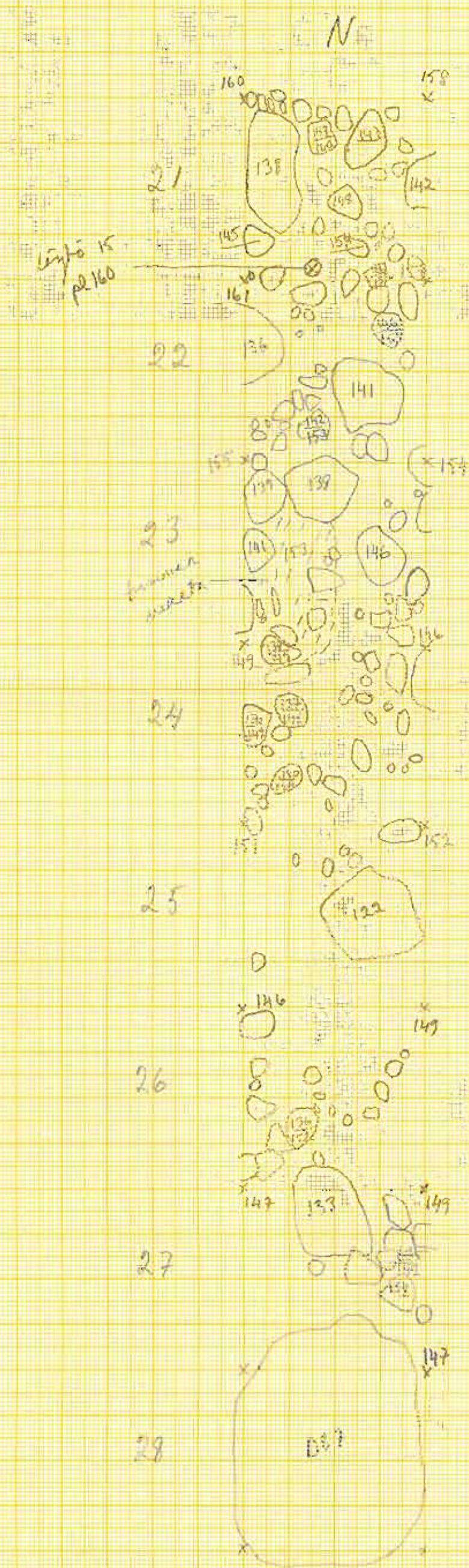
hau. 8.

Humboldt Tschannenmäki 1969

1:25

2 faso kjo 139

Murola Isrikenmäki 1969 1:25

2. taso

ko 139

24

25

26

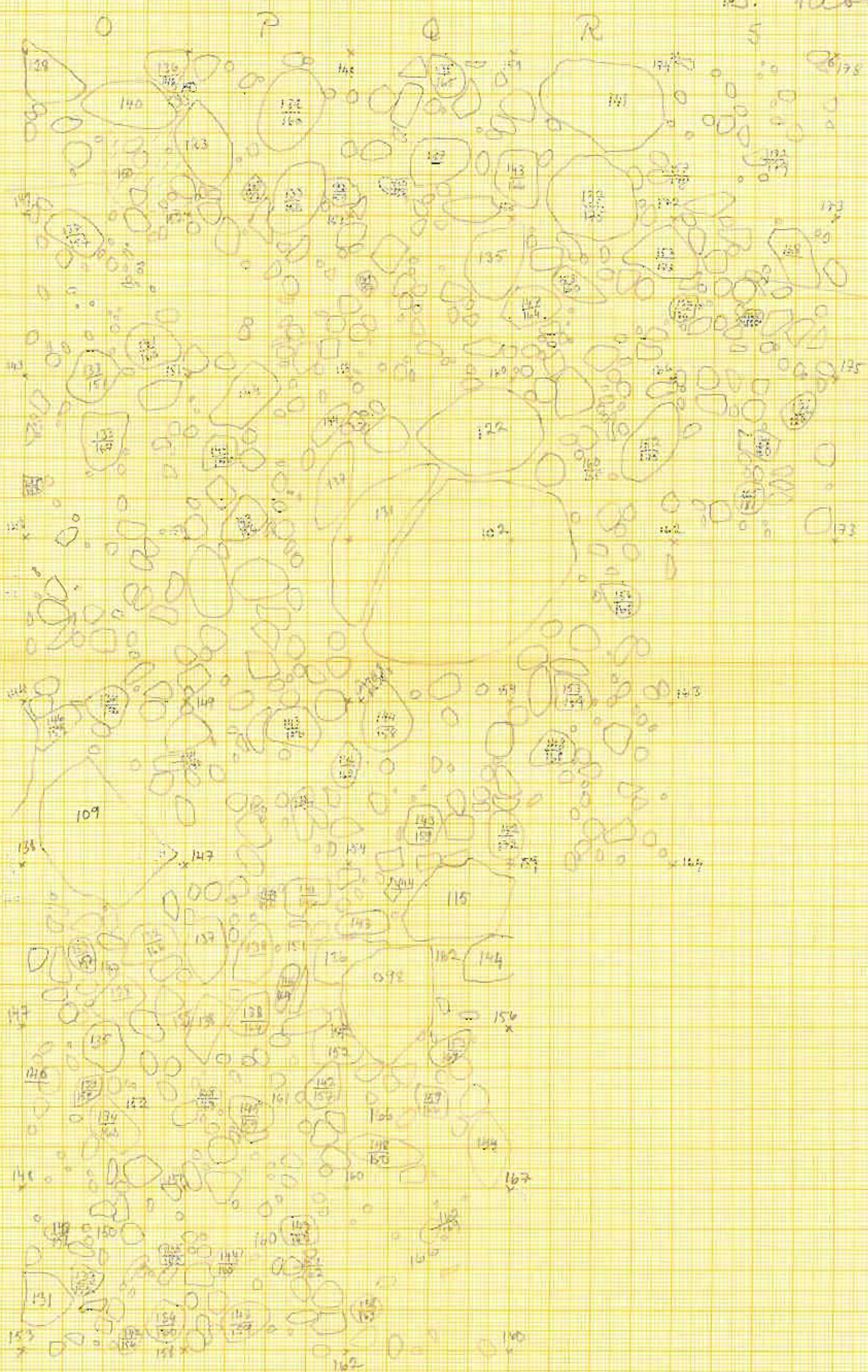
27

28

29

30

31

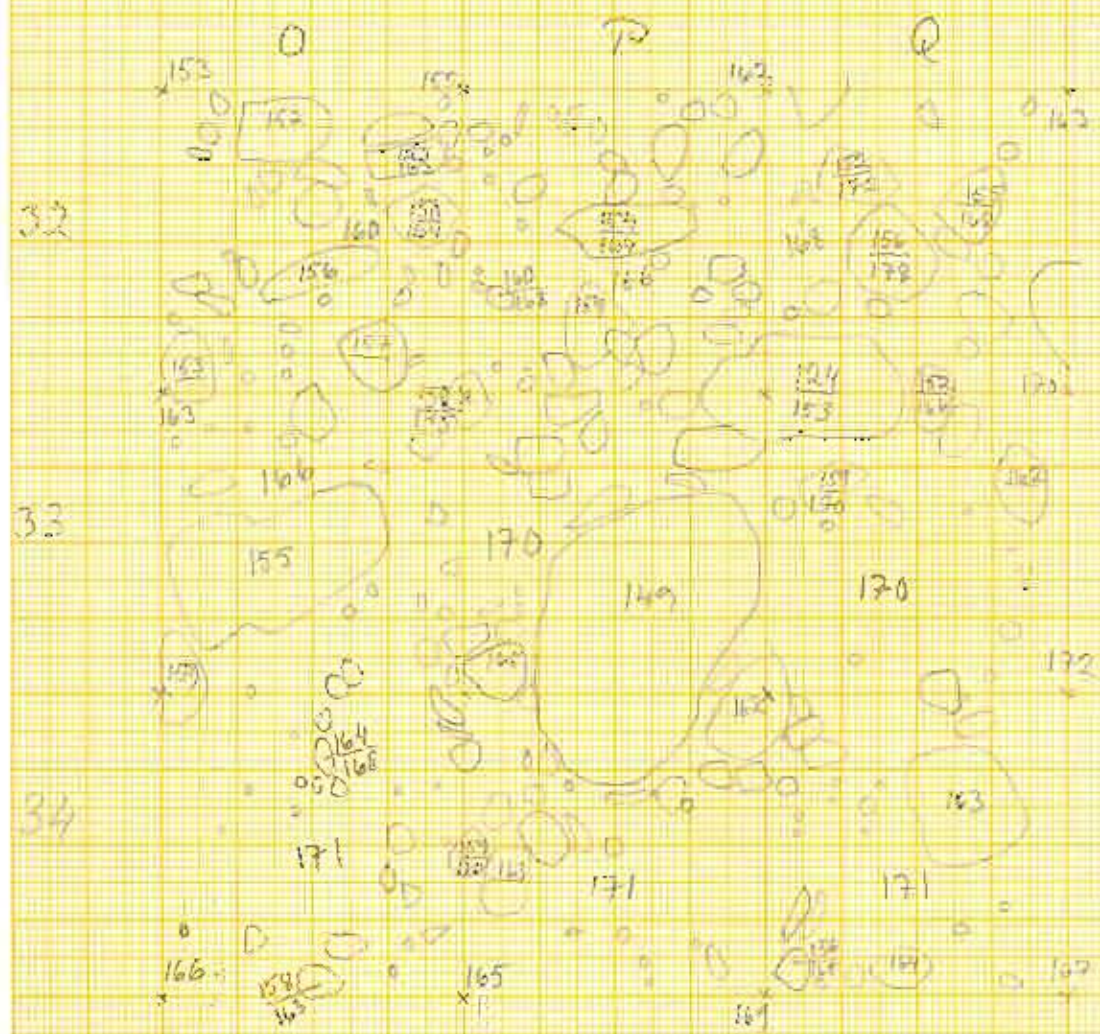

Kartta II.

Mundola Isäikkemäki 1969

1:25

2. lasso kpl 139

Sartta 18.

Mantola Isoihemmäki 1969

1:25

3. kuu

139

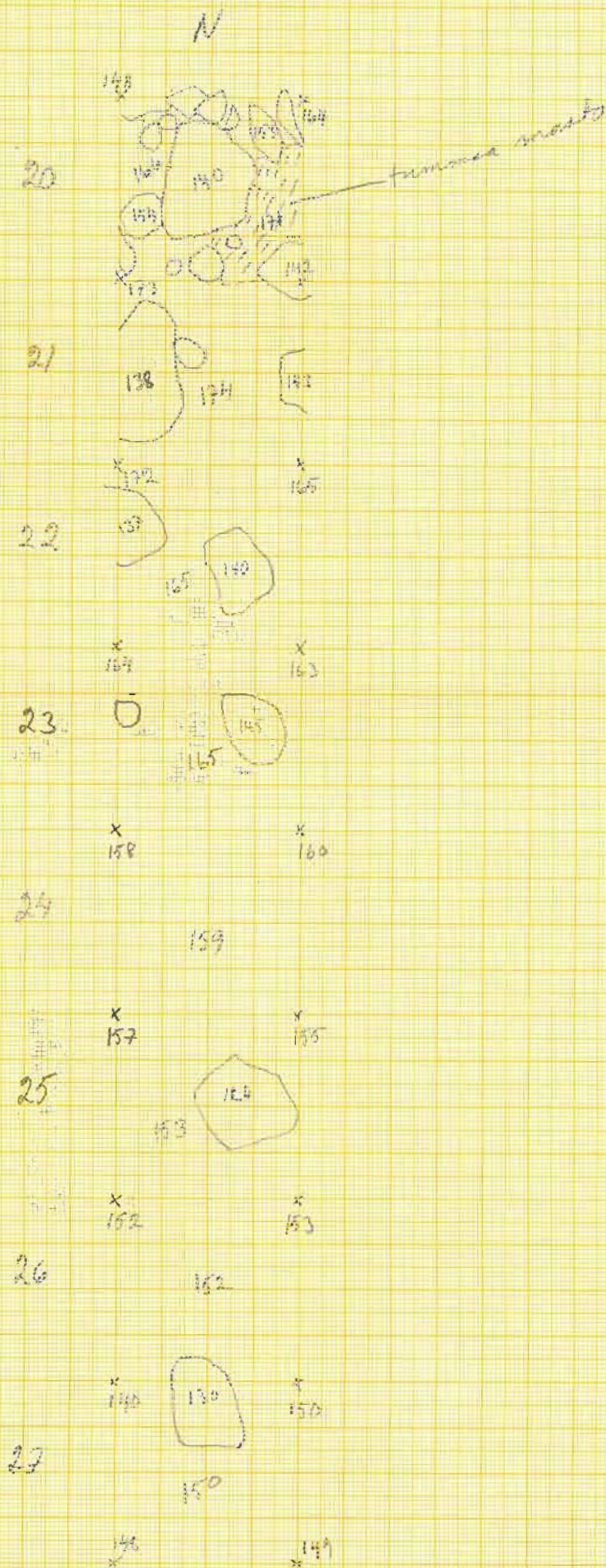

Munkola Torikennäki 1969

1:25

3. karto

lpp 139

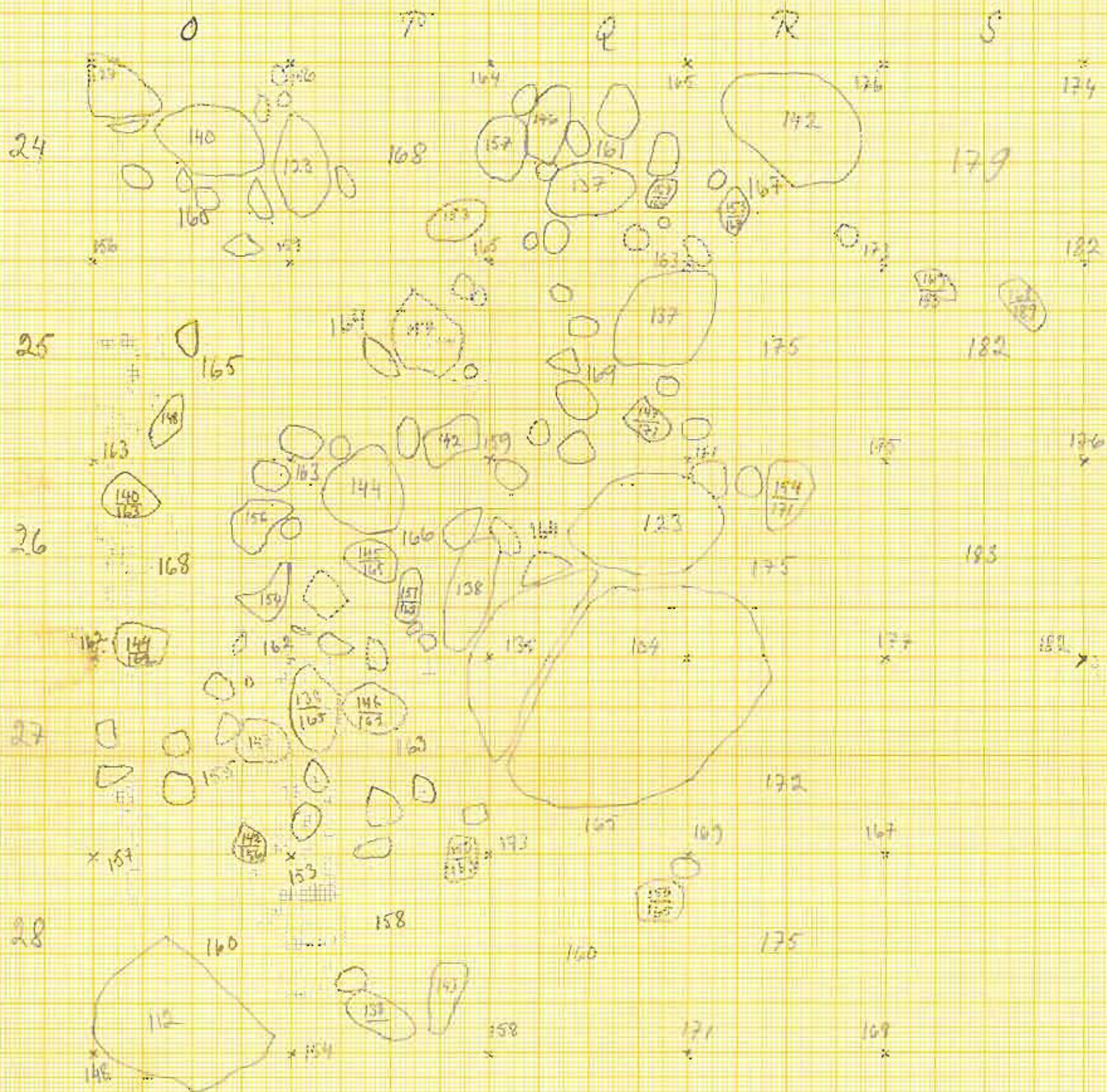

Muntola Isouihemäki 1969

1:25

B. luo

kjo 139

HALIKKO MUNTOLA
ISORIIHENMÄKI

1. Osa kaivausaluetta paljastettu-
ma Ensimmäinen taso erillä
kuva kaakosta.

f. 34717

2. Kiveystä kaivausaluetta etelä-
kaakko-päässä. Toinen taso
erillä.

f. 34718

3. Vuoden 1968 kaivausalueen
viereen paljastettuja runtu-
rivejä S-T kaivetaan ja
pönnetään. Etualalla runtu-
rivien P-R pohjainna runtuja
ensimmäisessä tassa.
Kuva etelästä.

f. 34719

Anni Paasik 1969

HALIKKO MUNTOLA

ISORIIHENMÄKI

4. Kaivausalueen pohjoispään
muutuja. Ensimmäisen taso.
Kuva etelästä.

f. 34720

5. Kaivausalueen eteläpään mu-
utuja. Toinen taso.
Kuva luvasta.

f. 34721

6. Kaivausalueen pohjoispään
muutuja. Toinen ja oltiin
kolmas taso.
Kuva etelästä.

f. 34722

f. 34723

7. Tumma palomantlaista ruu-
kussa O 24. Toinen taso.
kuva vaakosta.

f. 34724

8. E-Tyyppin keuhkokuusi
ruudussa N 21 (KM 17910:151).